

Sophie...

malé divadelné zasnívanie

(pre F.Felliniho)

Dramatizácia básnickej zbierky V. Nezvala: Papagáj na motocykli v preklade Ľubomíra Feldeka.

Ide o srandisticko - trpké divadlo poézie, takže sa dráma nekoná, aj keď dramatická postava tu je a občas sa tak správa. Má príbeh toto naše predstavenie. Všetko sa odohráva v dyme exportovaných cigariet, čo je veľmi dôležité. A tiež za asistencie akrobata, ktorý kráča po lane. Asistencia tohto pána ma veľmi teší, lebo on je skutočný umelec a majster a vôbec neprijal pozvanie. Ja som si ho do tohto príbehu vysnil, tak ako som si do seba vysnil jedno zdanie s priliehavým menom...

Tak!

Osoby mestečka Pompa

Baldúr, mrzák

Lupin, obuvník

Gibbon, sezónne zametač a sezónne zmrzlinár

Šerlín, kaderníčka

Eugénio, penzionovaný profesor

Čiči, premietáč

Pipo, opilec

Amara, trafikantka

Sophie

Školský spevokol

a potom tiež ctené diváctvo a všetci prihliadači

Akrobat

Krátky exkurz vo vzťahoch

Baldúr je sám. Strieda ženy

Lupin a Šerlín

Gibbon nemá záujem

Čiči by chcel každú

Pipo má inšpiráciu v Sophie

Profesor miluje mesto a Sophie

Sophie je Sophie

Pipo je rád, že má Amaru

Sophie...

Akrobatova historka

(Alebo inak: Časť prvá **Slávnosť**)

Lud je už na svojom mieste. Po robote. Vo sviatočnom. Šušká sa. Svrbia kolená. Prekliate oficiálnosti. Erotické zdvíhanie chĺpkov v podpazuší. Zmoknuté v kúte. Pohľady! Teplý pach. Kostolná zádušnosť. A znovu ďalší. Pohľady.

Prvý krát zvoní „anjelpána“. Päť minút do začiatku.

(Sophie je meno. Vlastné meno. Volal som ním jednu nevestičku, ktorá ma už potom nikdy nestretla. Peknú nevestičku. Meno je ako zatmenie.)

Druhý krát zvoní „anjelpána“. Tri minúty do začiatku.

(Perie padá, perie padá...perie padá...akoby v nebi odrali z kože ďalšieho anjela. Bože, asi ho potrhali. Som chorľavý na to, čo je vo mne. A milujem polievky. A vôbec, ja som taký človek, že vlastne neviem. Polievky a perie - cha. To Sophie, spala na maminom vankúši. Sophie mala videnie, toto je ale príbeh jej mena.)

Tretí krát zvoní „anjelpána“. Minúta do začiatku.

(Kto sa pošťí v našej rieke, pomilujú ho víly a uverí na zázraky. Chcel som byť akrobat a zverolekár: Papagáj na motocykli. Mám dušu nakrivo od zvláštnej poézie, ktorá ma zvnútra obrastá ako zimozel. Zadusí ma. Chcel som byť akrobat a zostal zo mňa chlap, čo sa mu hodí žena. Vlastne sa mi nič lepšie nemohlo stať.)

Už nezvonía. Rukou kradmo pod blúzku. V tanci kolenom. Páli. Páli. Ešte sa nič nestalo. Keby hrali husle, všetko by sa pochopilo. Dav sa tetelí. Preč. Ostro do nich. Pochod. Zatvorí sa nebo. Už nie von, už len tu. Odrazu sa chce. Pochod. Dym. Ludia.

Najprv v diaľke. Potom stále bližšie a bližšie. Ludia! Kabáty ako v skorú jeseň. Narastajú ako ich telá. A všetci hľadía hore. Zametači, kominári, makléri, prostitútky, obuvníci, básnici, miestodržítelia. Blížia sa - ohrozené nebo. Toľko pohľadov. Ohrozené! Preláti, poskokovia, banditi, darebáci, okultisti, školáci. Spevokol spustil. Na nebi je bod. Je miesto. Je cesta. Prichádza akrobat. Mesto je hore nohami. Trafikantky jačia. Všetci sa náhliá. Rýchlejšie. Len rýchlejšie.

Profesor: (Pod šatkou má alpou natretý krk, svetácky výraz)

Celá Európa sa zbehla na bulvári
Bolo to v nedeľu dopoludnia po veľkej omši
zo stromov odlietali vtáky s telegramami

S hudbou dverí pokrievok a spých
sa očakával príchod akrobata
čo kráčal po lane z madridskej katedrály
cez Rím Paríž Prahu až na Sibír
Kde vraj mal zasadiť do ľadu
Červenú ružu Európy k žltej ruži Ázie
na znamenie úsmevu dvoch svetadielov
V parlamentoch sa šepkalo
že ide o super dôležité diplomatické poslanie

Gibbon: Trt a dva orechy!

Profesor: No podľa iných správ
bol tento nepostihnuteľný akrobat bruchovravec

Baldúr: Nič nebol!

Profesor: Hovoril ústami kanárikov v predmestí
neuveriteľné sentencie o umení jest
sypal do dámskych púdreniek prach
čo spôsobuje zmenu rasy

Šerlín: Jačí.

Amara: Jačí.

Profesor: V jeho prítomnosti dochádzalo k tajomným únosom
a ktorási princezná sa zrazu ocitla nahá uprostred

sprievodu
 plný koketérie kreslil v kotrmelcoch pôvabné
 akrostichy

Školáčka: To je muž!

Iná: Chlap!

Amara: Bujak! Boží bujak!

Profesor: Rozšírila sa správa o tomto mužovi
 čo vraj svojou gestikuláciou lieči chromých od
 narodenia
 A mestá sprevádzali zástupy na barlách
 pretože každý dom má slepca
 oslepeného zrkadielkom na konci cieľa

Amara: Každá podvečerná láska pod arkádou
 Ucho čo je hluché
 k slovám vychádzajúcim len raz za života

Šerlín: A ktorých krvavé ozveny šlahajú z horiacich absintov
 a nad hrobmi bez svetla

Gibbon: Trt a dva orechy!

Baldúr: Nebolo nič!

Profesor: V každom dome je kľúčová dierka za ktorou dohára
 svieca
 nad poslednou stránkou kalendára, ktorý nikto nečíta
 a nedokončené rodokmene pri nohách žien takých
 krásnych
 takých krásnych
 že umreli bez potomstva

*Sprievod ľudí sa usadí. Ako keď si vzdychne zem, či povetrie.
 Ťažko i od duše. Zbor prestane spievať. Je úplné ticho.*

Za stípom Sophie. Nabalená. Zvoní bicykel.

Sophie: *(Má list. Budeme ho čítať.)*
 Zacnelo sa mi v zázračnom meste
 Po spoločnosti priateľov
 Azda keď vyspím sa po dlhej ceste
 Bude mi zase veselo

Zacnelo sa mi po vás mama
 I po vás tata nevdojak
 Po čom tak cliviem neviem vlastne
 Zacnelo sa mi iba tak

Vaša Sophie

A všade dym. Beztvaré bremeno. Čudnota.

Profesor: *(Do piesne, ktorá sa rozlieha z ampliónov ako v mestskom parku pri slávnosti.)*
 Sprievody sa začali na pokyn zahaľovať do popoludňajšieho „anjelpána“ oblakov a objímajúc sa za zvukov smutného verklíka hľadeli ako lační mŕtvi zo svojich jamiek medzi balónikmi jari pozdĺž promenád a od mílnikov v lístí

Hodokvas preteká. Z pier masné na všetko. Láskanie. Stropné záhradné svetlá. Oslavujú deň.

Pánska spoločnosť sedí a popíja. Deti v zbore spievajú. Baldúr so zmrzačenou nohou. Lupin a Gibbon hľadia na nebo. Amara a Pipo prichádzajú neskoro. Šerlín a plné krígle. Jedlo.

Gibbon: To je čas! Takýto čas a ešte je vidno. Zázračné.

Lupin: Obloha sa otelila, Gibbon. Je v požehnanom stave. Pozri ako sa prehýba. Ako mladé stromy pod množstvom ovocia.

Gibbon: A čo nám nadelí? Čo vlastne nám nadelí?

Lupin: Manu nebeskú. Do smrti nebudeme robiť zmrzlinu a zametať ulice.

Baldúr: Zatiaľ po nej kráča ten akrobat. A keď ju rozpára ako duchnu tými svojimi ostrými špičkami topánok celkom iste nás tu z neba zaleje.

Gibbon: Nás tu zaleje aj bez akrobata. Takýto hnílý kút.

Lupin: Boží koš!

Baldúr: *(Gibbonovi)* Nevie, čo hovorí. Už ma to tu omína, akoby som stále nosil vojenské. Pozrite, písala mi tá poľka.

Gibbon: Všetci sem! Baldúrovi písala tá poľka.

Lupin: Bravo Baldúr! Ktorá to bola?

Baldúr: Skrátka poľka. Vraj: Dzienkujem ti za lásku čo som šukála. Mám še dobre. Mám še v Sceczyne bardzo dobre. Ty nerozchodny?
 A jeste sem ti přimaluvála taku madonu s velkým cícem ako obraztek.

Lupin: Bravo Baldúr!

Gibbon: To som ešte nevidel. Aké mala zuby?

Kohúty a sliepky idú cez javisko. Rozhlas hrá a zbor spieva v nevinnom detskom vytržení.

Lupin: Drozd ich opálených nahých ramien vyhádza leto zo všetkých
myších dier
Ležia ako namočené posteľné plachty
A čítajú prstami v tráve slepeckú abecedu

Gibbon: Celý pluk štíhlych žien
Manévruje s kornúťmi
Ktorých tajomstvo prezrádza širokoramenné pästiarky

Leto zapnuté na gombíky
sa rozopína a hojdá ňadrami
Nikdy hlasnejšie nezvonilo „anjelpána“
než tieto dva zvony pod ktorými sa trasie celý krov
z bambusového dreva

Baldúr: Akrobat! Nech žije akrobat!

Lupin: Na tehotnej oblohe! Ježiškove oči, boli ste tam? Takto kráčať. Jemne ako ženská.

Gibbon: Alebo ako chlap, keď sa mu chce a keď sa mu nedá. Teda vieme čo.

Šerlín prináša krígle s pivom.

Baldúr: Potopa! To vaše nebo nám zrodilo mok kaviarní a viech.
Vo víne je poézia, ale tu sú skutočné slová. (*Pijú*)

Gibbon: Šerlín je najlepšia žena na svete. Hádam ani taká iná není. Zachráni nás.

Lupin: Moja kadernička. Dohola!

Šerlín: Prestaň Gibbon. A ty po ňom dokážeš opakovať každú sprostosť.

Baldúr: Šerlín, čakáme prechod akrobata. Nebo sa vytrúsi ako mladé stromy na jeseň. Zázrak. Vrhne zázrak.

Šerlín: Také slovo, že akrobat! Už len z toho mám závrat.

Baldúr: Ktosi by sa na tom lane obesil a on po ňom kráča. Taká je doba...

Lupin: Nech žijú pomery!

Gibbon: Nech žije Šerlín!

Baldúr: Za väčšie množstvo akrobatov!

Pijú. Zastavený obrázok prepítej večnosti. Do šumenia pivnej peny a spevu neďalekého školského spevokolu príde Amara s Pipom.

Amara: *(Drží Pipa pod pazuchou)* Ten šál okolo krku. S pľúcami si na tom horšie ako na jar. Do trafiky už za mnou chodiť nebudeš.

Pipo: Prečo?

Amara: Kradneš cigarety! Prestaň a potichu!

Baldúr: Piješ, alebo si umrel, Pipo?

Pipovi sa blýskajú oči, keď sa zdraví so spoločnosťou, z ktorej je hladný a hlave má zvláštnu závrat z poézie, ktorá sa mu náhle objavuje na jazyku.

Amara: Aj vy ste sa prišli pozrieť? *(Pipovi)* Nesadaj si k nim!

Šerlín: Akrobat skrátka všetkých nadchol.

Lupin: Pipo, zarecituj.

Amara: Zostaň sedieť!

Baldúr: Pipo! Chcem ťa počuť!

Šerlín: Amara, nechaj nám ho.

Amara: Nechaj sa sama pre seba sviňa placatá. Pipo, nikam.

Baldúr a všetci: Pipo! Pipo!...

Amara bojuje s Pipom, ten však vyhrá.

Gibbon: Už to ide!

Pipo: Báseň z čerešňového kompótu
Narodil som sa zrána v sobotu
Nebo bolo novou metlou vymetené
Bocian riekol: Podobaj sa v srdci žene

Potlesk a nadšenie. Amara plače.

Pipo: Bublínky bublínky
Seno vonia z poľa
Čo je preč to je preč
nik to neprivolá

Gibbon: A teraz ja. Zložil som báseň včera.
Vyletela holubička
Za ňou holub
Stretli sa uprostred kríčka
Letia spolu

Nikto nejasá. Zostalo ticho.

Baldúr: Bravo zmrzlinárom.

Pipo: Škola!
Môj otec má papagáje v skrini
tabuľu glóbus a kriedu
Sestra ako Esmeralda pustatiny
pri počítadle učí prvú triedu

Matka sa ukryla za dvere
a varí Krútim kľukou
aby sa papagájom na dvore
telocvik nestal mukou

Amara veľmi nežne tľieska.

Šerlín: Amara, tvoj Pipo je úžasný.

Amara: Má taký cit pre veci, ktoré sa ho ani netýkajú a ktorým ani nerozumie. Z toho je tá poézia.

Gibbon: Ale taký ako akrobat nie je. Tomu visí obloha okolo pliec a to sa veľmi ťažko kráča. On vlastne nadnáša éter a s ním všetko. Aj vtáky, aj oblaky.

Pipo: *(Do neba)* Héééééj! Tu sme! Mávam ti klobúkom nad týmito zmrzačenými. Tento! *(Ukáže na nebo)* na nás privolá červený dážď ploštíc ako západ slnka z oblohy. Sviňa!!!

Amara sa bije s Pipom. Chce ho ukludniť.

Profesor: *(Zdraví klobúkom obecenstvo z bicykla.)* Verte, dá sa to vysvetliť. Povaha tunajších ľudí z roviny je iná než u horalov, či v prímorskej oblasti. Sú štipľaví, štedrý a majú zmysel pre čierny humor. Mesto sa od udelenia mestských práv v stredoveku príliš nezmenilo. Prevláda

gotická zástavba. Skutočne nádherné oblúky. Veru, naša Pompa, ako sa mestečko volá je perla. Viac krát bolo mesto dobyté, raz prenikol mor. A najnovšie akrobat. Ľudia tu milujú takéto pohromy. V 1512 vyhorela celá štvrť od guľového blesku. Od toho dátumu býva v meste jarmok a procesia.

Baldúr: A teraz pre Šerlín. (Číta)

Ako srdce matky
Rozpúšťa mydlo všetok kal
Vonia ako ruža zo záhradky
Pení ako láska puká ako žiaľ
Salónne mydlo de luxe! Predstavte si aký vkusný verš.

Profesor: Volajú ma papagáj na motocykli. Ten, čo bez úspechu recitoval a má tu staromilskú košelu a v sebe takú nezabudnuteľnú mäsiarsku nostalgiu z jarnej zabíjačky – to je Gibbon. Sezónne zametač a sezónne zmrzlinár. Kedysi koktal a ešte nespoznal ženu. Toto je zase Lupin. Obuvník. Byť obuvníkom bolo pre jeho otca kedysi atraktívne. Čižmy s tvrdou sárou, také ako on. Nosil by ich od rána do večera.

Lupin tancuje so Šerlín.

Profesor: To je Pipo a Amara. Trafikantka, čo má najväčšie prsia v celej oblasti. Pipo je dobrodruh. Ona bola kedysi z ulice, s ním je trafikantka. V meste je námestie s fontánou, pánsky klub, dámsky klub a cafetéria. Ľudia chodia poväčšine peši. Ja mám bicykel a Baldúr motorku. Ten nechodí vôbec. Baldúr hovorí ženám „malá“. Malá sem, malá tam a malá domov. Motorka sa volá Anabella. Tá na ktorú sa práve pozeráme je Šerlín. Kadernička. Chlapi si jej sadnú do kresla a skríknu: Dohola! A ona nič. Pekne sa smeje.

Šerlín: Profesor, máte tu pivo.

Profesor: Ďakujem. (Ešte k obecenstvu) Ja som Eugénio. Penzionovaný profesor vo výslužbe. Dejiny, externe ešte publikujem. To pivo je výborné, ďakujem.

Lupin: Ešte pivo pre profesora!

Profesor: Nezniesiem príliš veľa!

Amara: (Pipovi) Nebudeš fajčiť! Počuješ!

Pipo: Zlom mi ruky. Na tri krát mi ich zlom!

Amara: Otrávim sa. (Beží preč.)

Pipo: To ja sa obesím! Ešte dnes! (*Zapáli si. Potom cigaretu lahodne šľukuje. Nakoniec ju zahasí a ide za Amaru.*)

Baldúr: Čo vy na to?

Profesor: Na čo?

Baldúr: Akrobat!

Profesor: Impozantné!

Šerlín: Bude vojna?

Gibbon: Najhorší sú tí, čo sa vracajú bez nôh.

Profesor: Mesto je hrdé, že ponad neho akrobat pôjde. Dokonca ma poverili, aby som pri tej príležitosti predstavil čosi zo svojej tvorby.

Terasa plná hojdačiek
Pán s dámou na prechádzke
Gramofón hrdlo si vyplače
tak ako milenec v láske

Po svete chodia trubadúri
Majú šiatre a vyvolávačov
Tí, ktorým prenikavé srdcia zmizli v mori
tí si dnes čierne oči vyplačú

Vietor. Prudké vetrisko. Veterí sa. Berie všetko zo stolov, zráža ľudí k zemi. Vietor! Dofúka aj Amaru a Pipa!

Gibbon: Už je to tu! Už asi pôjde.

Lupin: Skôr pôjdeme my.

S vetrom príde Čiči. Čiči a jeho plešatá hlava.

Gibbon: To je Čiči.

Amara: Premietač!

Čiči: Ešte nešiel? Všetci ho chcú vidieť. Zliezajú sa sem zo všetkých kútov. Akoby to už bolo dôležitejšie ako sex.

Baldúr: Stále kráča, ani raz nestratil rovnováhu. Obloha odkiaľsi liahne stále väčšie množstvo vtákov a vrán, ktoré ho obletujú. Akoby bola prežratá a on ju dráždil po tom jej roztrasenom dámskom pupku. Z toho niečo bude.

Čiči: Politická situácia je komplikovaná. Čítal som noviny. Socialisti s akrobatom súhlasia, demokrati sa dohadujú, pravica napadla ľavicu, vláda stále zasadá, konzervatívci sa dištancovali a liberáli dokonca začali tlačiť nové obligácie s akrobatom, aby si štát prilepšil.

Znova zaduje vietor, v ktorom sa nesie oblohou zúfalý výkrik. Výkrik ako keď človek náhle vystrelí.

Amara: Pánu barónovi ušiel páv!

Šerlín: Tam! Tam letí!

Zúfalý krik páva, všetci sa dívajú na ten let oblohou.

Amara: Bože, keby tak rozprestrel chvost.

Baldúr: Obloha sa blázni. Akoby pretekala.

Lupin: Zrazia sa.

Ticho. Krik páva.

Profesor: Kto miluje oblaky zomrie Kto miluje
na obzore tie lode rojkov
Cez izbu čo dym zahaľuje mi
Cestujem s námorníckou fajkou

Tabak čpie cudzokrajným prístavom
zvyšok sna v popolníku smrdí
I ja už klesnem uhojdaný snom
v ústrety cudzokrajnej vôni smrti

Ticho. Čistunko. Nebo je iné. Zaspal vietor. Už nebude hrať. Skupina drobných očí sa pomaly otáča za svoj chrbát. Prišla Sophie. S kuframi. Sophie.

Sophie: Po ceste sem - videla som sprievod. Akoby procesia, ale chýbal jej kríž. Viete, veľký kríž, ktorý sa nesie vpredu.

Gibbon: Vravel som. Ja beriem stôl. Stôl je najťažší, kto z vás ho ponesie? Nikto! Ja ho ponesiem, takže niekto nech vezme aj ten kríž.

Šerlín: Ale brali sme periny a perie a kredenc.

Lupin: A čelo postele.

Baldúr: A pípu.

Profesor: Ja som neni pracujúci.

Baldúr: Kríž nemáme. Posad'te sa sem.

Sophie: To je hotová potopa. (*Komentuje rozpité krígle.*)

Baldúr: Potopa! Nalievajte!

Amara: A vy ste akože čo, moja?

Sophie: Som Sophie! Na podvečerné nebo, čo dusí zabudnutých anjelov. Už sa nevrátia. Poslední sa vrhnú strmhlav na zem. (*Pripíja*)

Šerlín: My čakáme toho...akrobata.

Sophie: Čo kráča z madridskej katedrály cez Rím, Paríž, Prahu až na Sibír...

Čiči: Nehovoril som? Odvšadiaľ sa zbiehajú ľudia, čo doteraz hádam ani nikde neboli, teda určite neboli tu a sú zvedaví.

Gibbon: Konečne sú na nás zvedaví, pretože akrobat pôjde práve tadeto a tu rovno nad týmto stolom si zastane, aby si uľavil, pretože aj taký akrobat musí byť len človek.

Amara: Neuveriteľné! Pipo nepočúvaj!

Pipo: Má pravdu. Uľaví si, možno nás pokropí a sem sa zbehnú zástupy.

Lupin: A potom pôjde ďalej, akoby sa nič nestalo. Len si tak trochu upraví nohavice. Ale my budeme vedieť, že tu bol a že sme ho zažili.

Šerlín: Toto by som chcela zažiť.

Sophie: Verte, nie je o čo stáť.

Amara: Vy ste to už videli, čo?

Sophie: Niekoľkokrát. Cestujem po všetkých miestach, kde sa akrobat objaví.

Čiči: Bravo! To ste určite informovaná, aj o skutočnom politickom pozadí. Viete, trochu to sledujem. Som miestny premietáč Čiči.

Sophie: Som Sophie.

Baldúr: To je úžasné, že ste začali s predstavovaním. Som Baldúr. Baldúr s veľkým B. Teda Baldúr.

Sophie: Sophie.

Čiči: Tu nejde len o politický záujem. Vláda, či liberáli, tuším, že je za tým viac.

Baldúr: Hudba!

Gibbon: *(Predstavuje sa.)* Zmrzlinár.

Sophie: Sophie.

Lupin: Lupin.

Sophie: Sophie.

Gibbon: Gibbon.

Sophie: Zmrzlinár?

Gibbon: Zametač. Podľa sezóny. Gibbon.

Lupin: Obuvník. Bez sezóny. Obuvník s veľkým B... ako obuvník.

Sophie: Sophie.

Čiči: Prebral som všetky možnosti. Všetky organizácie podľa menného aj vecného registra. Nevychádza mi to inak, než, že za všetkým sú slobodomurári!

Baldúr: *(Sophie)* Tancujete sambu, alebo neurčité?

K Sophie prikročí Pipo. I on sa chce zoznámiť, ale tak ako on zvykne.

Pipo: Bocian, ktorý sa z juhu vracia
a pod krídlami skrýva do vankúša
novorodenca, čo usmieva sa a zvracia
to je básnikova duša

Šerlín: To je on. Pipo. On je básnik. Veľký.

Amara: Skutočne veľký básnik.

Sophie: Bola som veľmi tvrdohlavá kráska
básnik ma ospevoval obrovsky
Ale dnes ma už nikto nepoláska
Čas moju harfu zmenil na trosky

Mám oči čo už na dne ostať musia
 No dodnes čujem spievať sirény
 Vznášam sa nad touto harfou ako múza
 nad štítom cirkusovej arény

Všetci: Bravo! Bravo!

Baldúr: Pipo! Dostala ťa!

Amara: Nezmysel. Slečna sa učí verše naspamäť a potom sa predvádza. Určite sú vykradnuté. Tie verše.

Pipo: Červeno biely slnečník mám rád
 Sme pod ním prilepení k háju
 Slnko hrá v lístí biliard
 Na stromoch vtáci karty hrajú

Už z kolkov žiadny nevstane
 Kráľ stratí hlavu Vtáky ujdú z lesa
 a na lone ti zostane
 krv srdcového esa

Všetci: Bravo! Pipo je najlepší.

Sophie: Básnici nočných barov
 ovce ktoré sa čiernych bobúl nažrali
 marinka voňavá obklad ľadový
 pomôžte básnikovi na nohy

Pomaly sa rozpúta smiech. Neutíchajúci jemný smiech, ako keď v máji prší.

Amara: Pipo! Ideme domov.

Pipo: Prestaňte všetci!

Amara: Pipo, čo je?

Pipo: A ty prvá! Strať sa. Veď má pravdu. Táto slávnosť je hlúpa. Načo tu vlastne čakáme? Čo sa stane? Čo príde? A čo už prišlo? Bože môj, čo nás vlastne navštevuje?

Amara: Takto si so mnou ešte nehovoril. Za to môže ona! A čo ja? Ja s tebou. Som ti dobrá držať ti hlavu, keď vraciaš a vymýšľaš poéziu. Chlap, čo veršuje, nie je chlap. Ale ja som ho z teba urobila a čo si urobil ty zo mňa. Spíš pri stene, neješ, čo navarím. Uškrtím sa. Sama sa uškrtím.

Pipo: A ja sa obesím. Rovno na najbližšom strome. Obesím sa.

Amara: Chod' si, ja tu mám čo robiť. Keď sa tu môžu prečečúrať takéto drndy, môžem si užiť aj ja, Počuješ! Aj ja! A len potom sa uškrtím a ešte sa aj utopím. Na dvoje!

Pipo: Čo?

Amara: Čo, čo? Čo ťa do toho? A chytím sa prvého, čo stojí pevne na zemi. (*Chytí sa jednonohého Baldúra.*)

Lupin: Tak toto vôbec nie je pekné.

Pipo: (*Už je odchode*)
 Srdce moje nezávidí nikdy nikomu
 Nikdy nikdy moje na všetko odhodlané srdce
 Ináč by si stratilo svoj krištáľový majestát
 Ináč by si bolo ako schránky do ktorých sa sype popol
 Ináč by si prestalo byť srdce moje zázračnou
 rozhladňou
 z ktorej vidno do všetkých srdc, do všetkých okien

Pipo odíde.

Profesor: (*Pozvoľna pristúpi k Sophie.*) Sophie.

Sophie: Aj vy?

Profesor: Nie, vy.

Sophie: Odkiaľ to viete?

Profesor: Vieme to všetci. Ste Sophie. Dáma, čo pozná akrobata. Pre naše mesto je udalosť ako táto výnimočná. Dá sa predpokladať, že vytvorí istý medzník. Skrátka, už nič nebude také ako predtým, keď bude potom, teda keď sa akrobat naozaj ukáže.

Sophie: Ale on sa možno neukáže.

Profesor: Ako to?

Sophie: Už vás všetkých poznám. Takže teraz dámska volenka.

Príde k nej Šerlín a začne s ňou tancovať. S Amarou nechce tancovať nikto.

Lupin: Šerlín! Ty prines pivo!

Šerlín: Nemôžem, je dámska volenka.

Lupin: Šerlín...!

Šerlín: Ale, keď sa povedalo...

Lupin: Už aj.

Šerlín: Ale ja som myslela...keď sa povedalo...ja som dáma.
(*Ide po pivo*)

Lupin tancuje so Šerlín

Lupin: Pekne sa hýbete...teda rytmicky...niekedy by som vám spravil nové topánky... Budú posledné...je taký vzduch, akoby mala padať manna nebeská. Aj som povedal Gibbonovi: Bude padať manna nebeská a do smrti nebudeme musieť pracovať. To som mu povedal.

Sophie: Pekné. Dobre ste mu povedali.

Gibbon tancuje so Sophie.

Gibbon: Dnes mi je tak, ani vám to neviem povedať. Lupin mi povedal, že sa dnes určite niečo stane. Príde zázrak. Manna nebeská. A do smrti nám bude dobre.

Sophie: Dívajte sa hore a dole. Hore a dole. Stále. Koľko vydržíte. Potom sa to stane.

Čiči tancuje so Sophie.

Čiči: Slobodomurári! To je problém, ktorý ma momentálne trápi. Za čím všetkým sú. Nedovážajú aj pivo? A čo filmy? Viete koľko filmov som už odhalil. Manipulujú žiarenie a vysielajú také signály. Dnes môžete len máločo premietiť.

Sophie: Keď budete mať nejakého Clarka Gableho, prídem sa pozrieť.

Sophie chce tancovať s Profesorom, ale ten len stojí.

Profesor: Prečo ste povedali, že akrobat možno nepríde?

Sophie: Podťe, hrá hudba.

Profesor: Čo o tom viete?

Gibbon: Nepríde?

Lupin: Ako?

Sophie: Hrá hudba.

Profesor: Povedzte nám to!

Zostane ticho.

Sophie: Príde. Určite príde...

Profesor: Ale predtým ste vraveli...

Sophie: Obchodný podfuk.

Profesor: Prosím?

Sophie: Predávam obraz.

Šerlín: Obraz?

Sophie: Veľký obraz.

Gibbon: A kde ho máte?

Sophie: Pri sebe.

Lupin: Nemáte žiadny obraz.

Sophie: Ak by ste ho chceli kúpiť, ukážem vám ho.

Profesor: Na tom obraze je akrobat?

Sophie: Akrobat. Predávam ten obraz všade tam, kde sa má zjaviť. Vravím, čo ak nepríde - čo ak nie je skutočný. Potom by zostal iba obraz. Potom by vám všetkým zostal iba farbičkami pokreslený výjav z tehotných nebies. Ale ľudia ma nepočúvajú. Nechcú ho kúpiť. A ja ho už nevládzem nosiť.

Baldúr: Je veľký?

Sophie: Obrovský. Zostanem tu, kým ho nepredám. Pozrite sa sem.

Gibbon: Ja nič nevidím. Vôbec nič.

Lupin: Nič ani nie je vidno.

Baldúr: Možno je. Vidno odlesk.

Sophie: Zapozerajte sa. To je nebo. Prehýba sa ako starý strom a tu stojí jeden tučný a jeden bradatý a jeden chromý a jeden múdry a pijú a akrobat mávajúc klobúkom nad

týmito zmrzačenými privolal červený dážď ploštíc ako západ slnka.

Odrazu sa ozval umieráčik
 a z rajskej nemocnice v plameňoch kvetníkov
 vrátami čo sa roztvárali s dlhou hudbou
 na invalidnom vozíku
 šiel sedemročný námorníček bez nôh
 rukami kormidlujúc zemeguľu
 cez dav jak rozostupujúci sa múr
 a pustil sa do súťaže s akrobatom

Z niekoľkých strán sa ozval zbor detí
 piana sa rozozvučali bez dotyku na kobercoch
 ako jazierka natekajúce v záhradách
 mnoho starcov sa rozsypalo na strieborný prach
 a dlažba bola biela ako za Božieho tela
 bola plná šlapají čo túžili len z diaľky
 sa pozrieť na vykupiteľa

Napokon začal akrobat balansovať
 na čiernych krídlach psoty samovrahov
 hodil ružu útlemu námorníčkovi
 ktorého oči tak verné a priesvitné sa roztekali po
 lícach
 nad padajúcim akrobatom

Z policajných budov sa náhlili strážnici
 aby podali presnú správu o totožnosti šialeného akrobata
 čo v páde zanechal vyznanie také záhadné
 že sa to musí volať
 že sa to musí kričať
 že sa to musí šepkať
 že o tom treba mlčať
 s výnimkou jeho slov takých záhadných
 takých záhadných
 že sa to musí spievať

Zostanem tu, kým ho nepredám.

Spev. Búrka. Zostanú iba Amara a Baldúr.

Baldúr: Tak, čo? Prší, alebo čo?

Amara: Chcela by som vás o niečo poprosiť.

Baldúr: Pochopil som.

Amara: Možno to bude čudné.

Baldúr: Mne určite nie.

Amara: Neurazíte sa?

Baldúr: Napokon i ja z toho budem čosi mať.

Amara: Chcela by som si s vami zatancovať.

Baldúr: Nemám nohu. Teda mám, ale akoby som nemal.

Amara: Aj tak vás o to prosím.

Baldúr: Prší.

Amara: Ale hudba ešte hrá.

Tancujú.

Dotancujú.

Baldúr: A teraz?

Amara: Pôjdem domov.

Baldúr: Aha.

Amara: Robíte pekné „aha“.

Baldúr: Myslel som...

Amara: Nikto ma neroztočí
 Ani vaša túžba ani vaše oči
 Ani ruke vetra vzpínajúce sa a uťaté
 Ani láska To jediné málo
 To málo usvedčujúce a prekliate
 Keď sa raz srdce polámalo
 Je koniec a svoje mi nedáte
 Nikto ma neroztočí
 Ani vaša túžba ani vaša láska ani vaše oči

Odíde.

Baldúr: Na hojdacej stoličke smútku a veselosti
 Sedím a odpúšťam ľuďom to isté, čo odpúšťam sebe
 Nenávidím ľudskú úskočnosť a hnusí sa mi závišť
 Som pripravený rovnako na život ako na smrť

Intermezzo I.

Žena: Slávnosť sa skončila
 z procesije zostalo niekoľko oneskorencov v krčmách

pri zapýjaný smútku večnej choroby
 starí opilci kerých neuzdravyla zázračná studnyčka
 melancholici zbírali postúpane kytice
 a odchádzali plakat bez síz do opustených izbičiek
 s obrázkom lásky
 hudby sa rozutekaly jako aleje dyvých magnólii po
 víchrici
 a tu a tam sa ozval ojedynelý nápev v zapadnutých
 domcoch pri cestách
 slnko vykonalo svoju dennú pút
 po nevidytelnom lane nad miliónmi měst
 a zapadlo za obzor
 a porazený akrobat vystýral ruky za týmto akrobatom
 vesmíru
 čo každodenne pre nás umírá
 no neny to smrt
 na druhej pologuli vystýrajú sa k nemu ruky v ranných
 županoch

Akrobat vedel jako íst
 ale jehove nohy boli choré od pýchy
 ale jehove nohy boli chromé od bázne
 od pýchy milenca šetkých zázrakov osamelého anjela
 od bázne toho keho údelom je mylovat bez oddychu až do
 konca

vydal svoje detstvo
 sedemročného námorníčka bez nóh
 a volal
 odvet ma tam de je život

de je život?

Nočnou ulicou kráča pomaly Sophie s kufrom. V tieni pod lampu leží Pipo.

Pipo: *(Kašle.)*

Sophie: Mali by ste íst domov. Čakajú vás.

Pipo: Ešte spadne jeden list
 a bude jeseň
 Ešte mi vytrhnú jeden zub
 a budem starec
 Ešte jeden život
 a nikto ma nespozná

Sophie: Chcela som len predať obraz. Škoda.

Pipo: Kam pôjdete?

Sophie: Utečiem ľuďom do Afriky
 Môj drevený koník ma tam zavezie
 Budú tam pomaranče a figovníky
 a smutno nám nikdy nebude

Koník si zaerdží Nebudeme plakať
 Keď zbadáme že sa nám cnie
 dúhové motýle budú nás lákať
 a rozprávky rozprávky blankytné

Pipo: V meste bola slávnosť. Bolo to ešte, keď som bol malý.
 Uprostred Pompy, teda uprostred mesta postavili obrovskú
 železnú guľu. Zvnútra prázdnu. Obstáli sme tú guľu
 a čakali. A v nej sa vozil na takom maličkom smiešnom
 vozíku muž. Vozil sa stále rýchlejšie, až nakoniec po
 tej guľi lietal zhora nadol, od póla až k pólu, čoraz
 rýchlejšie a my sme nestíhali zatvárať oči. Chcel by som
 to. Vidieť toto mesto zhora. Odtiaľ, kde sa pokazili
 hviezdne súkolia.

Sophie: My sme sa už videli. Vy ste boli divák a ja som bola
 ten vozíček. Kúpte si ten obraz.

Pipo: Za čo?

Sophie: Za nič. Je to viac ako čokoľvek isté.

*Sophie mu predá obraz. Jemne jednoducho, ako keď nôž vnikne do
 srdca.*

Pipo: Za gréckych čias neexistovali šlabikáre
 kde je vymalovaný atrament čapica a pero
 ináč by Homér nespieval tak pateticky
 nejestvovali by ani krásne sonatíny
 Homér je učiteľ básnikov, ktorý túžia po sláve
 zatiaľ čo poézia ktorú mám rád
 pramení zo šlabikára

Zrazu sa ženie zástup. Akoby šli niekoho lynčovať.

Všetci: Tu je!

Gibbon: Doktorka, chceme kúpiť váš obraz.

Amara: Ja chcem ten obraz.

Sophie: Ale obraz je už predaný.

Baldúr: Ako to predaný?

Amara: Nezačínajte znova.

Lupin: Sme takpovediac odhodlaní na všetko.

Sophie: A predsa ho niet.

Amara: Obraz nám dáš. Vezmite jej ho!

Prudký vietor ako predtým.

Šerlín: Akrobat! Akrobat!

Lupin: Už sa to začalo. Manna nebeská.

Gibbon: Mávajte nech nás vidí, nech pre božie muky neprejde len tak.

Baldúr: Kto by povedal, že existuje.

Pipo: *(Odkiaľsi zhora)* Amaráááá!

Lupin: Čosi kričí.

Pipo: Amarááá!

Amara: To volá mňa, moje meno. Panebože, on pozná moje meno.

Gibbon: Možno pozná aj naše mená, mávajte.

Baldúr: Teraz je tá chvíľa. Ktosi by sa obesil a on kráča.

Profesor: Mesto vstupuje do histórie.

Čiči: Sme to my. Už niet pochybností ani v najvyšších kruhoch.

Profesor: *(Sophie)* Odchádzate?

Sophie: Už som preč. Šla som sama
 čierny kostým
 ktorého hlava je zlatá a zelená
 Vaše oči signalizujú
 Čašník mi podáva na striebornej táčni
 Váš list a hviezdy
 túto najgrandióznjšiu porciu bez sprepitného

Strašný Pipov krik. Skupina ako na začiatku.

Baldúr: Akrobat stál na opustenej ceste

Dovidenia mesto bludičiek
 smutný raj tých čo milovali a neumierajú
 dovidenia mesto akrobatov
 dovidenia mesto krvi svetiel v záhradách a hviezd

tvoja rozprávka zachraňujúca šťastie
v ktorej sväté vražednice sa dorozumievajú s ružami
dovidenia mesto básnikov
odchádzam aby som sa vracal k tebe so svojimi
dvojníkmi v nezrátateľných podobách
dovidenia mesto bezúčelných rozkoší
odchádzam dokončiť svoju báseň pýchy smútku krvi
a hviezd
ktoré osud nechal padať nad mojou posteľou

Zbohom, to je všetko. Predstavenie sa skončilo.